

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 1126/21
29.4.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Миланке Вукчевић, председника већа, Весне Караџић Ристић и Весне Целетовић Цуцић, чланова већа, у правној ствари тужилаца АА и ББ, ЈМБГ ..., обоје из ... – ..., ул. ... бр. ..., чији је заједнички пуномоћник Бранислав Херцег, адвокат из Новог Сада, ул. Максима Горког бр.22, против туженог Града Београда, МБ ..., кога заступа Градско правобранилаштво града Београда, Београд, ул.Тиршова бр.3, ради исплате накнаде за извршену експропријацију, одлучујући о жалби туженог изјављеној против пресуде Првог основног суда у Београду П 12566/18 од 30.9.2019. године исправљене решењем од 17.3.2021. године, у седници већа одржаној дана 29.4.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба туженог и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Првог основног суда у Београду П 12566/18 од 30.9.2019. године исправљена решењем од 17.3.2021. године у ставу другом, трећем и четвртном изреке.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П 12566/18 од 30.9.2019. године, исправљеном решењем од 17.3.2021. године, ставом првим изреке тужба тужиле АА из ... – ... је повучена. Ставом други изреке дозвољено је преиначење тужбе из поднеска тужиоца од 22.1.2020. године. Ставом трећим изреке усвојен је тужбени захтев ББ и обавезан тужени Град Београд да му на име накнаде за фактички експроприсану непокретност – катастарску парцелу ... КО ... исплати износ од 3.329.386,22 динара са законском затезном каматом почев од 30.9.2020. године па до исплате, у року од 15 дана од дана пријема писменог отправка пресуде, под претњом принудног извршења. Ставом трећим изреке обавезан је тужени да тужиоцу на име накнаде трошкова парничног поступка исплати износ

од 494.739,00 динара са законском затезном каматом почев од дана када се стекну услови за извршење па до исплате.

Против наведене пресуде благовремену жалбу изјавио је тужени из чије садржине произилази да је побија у ставу другом, трећем и четвртом изреке.

Тужилац ББ поднео је одговор на жалбу.

Испитујући правилност првостепене пресуде у смислу члана 386 ЗПП (“Службени гласник РС”, бр.72/11 са каснијим изменама и допунама), Апелациони суд је нашао да жалба није основана.

У првостепеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачке 1-3, 5, 7 и 9 ЗПП на које другостепени суд у смислу члана 386 став 3 истог закона пази по службеној дужности. Супротно наводима жалбе, није учињена ни битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 12 ЗПП јер је изрека првостепене пресуде јасна и у складу са разлозима образложења, који су такође јасни, потпуни и непротивречни стању у спису и изведеним доказима како у односу на чињеничне закључке тако и у односу на примењене прописе, па одлука не садржи такве недостатке због којих се не би могла испитати.

Према утврђеном чињеничном стању кат.парцела ... КО ... површине 1676 м² планском документацијом је ушла у улицу ... у целости и у нарави представља улицу ... у целости и под тим називом се користи као јавна и саобраћајна површина у ..., с тим што изграђене ограде суседних парцела намењених за породично становање представљају фактичку регулациону линију која се поклапа са планском регулационом линијом. Правни претходник тужилаца АА, у односу на коју је тужба повучена и ББ, сада пок. ВВ, је био укњижен као носилац права својине са уделом од 4213/4652 идеална дела ове парцеле. Решењем Четвртог општинског суда у Београду О 4482/07 од 28.1.2008. године за наследника иза пок. ВВ, бившег из ... оглашен је његов син ББ док се ћерка АА приватила наследства и свој део уступила брату ББ који се прихватио наследства и уступљеног дела. У састав заоставштине није ушла кат.парцела ... КО ..., али је допунским решењем Првог основног суда у Београду О 11000/12 од 23.8.2012. године за наследника по законском реду наслеђивања иза пок. ВВ на кат. Парцели ... Мале међе њива трећа класе уписана у Лист непокретности ... КО ... са уделом од .... дела оглашен његов син-тужилац ББ. Из налаза и мишљења вештака грађевинске струке утврђено је да предметна парцела у нарави представља улицу .... у целости и да се под тим називом користи као јавна и саобраћајна површина у ..., те да је као део целине улице ... делимично опремљена водном, електроенергетском и телекомуникационом инфраструктуром, док је саобраћајна површина изграђена од асфалтног застора. На основу увида у фактичко стање вештак је утврдио да парцеле које су ушле у састав улице .... неометано користи неограничени број лица за јавни саобраћај у

делу у ком су намењене за јавну и саобраћајну површину и фактички представљају добро од општег интереса, односно добро у општој употреби. Катастарска парцела ... КО ... води се у регистру кућних бројева, улица и тргова и припада улици .... и у целости се користи као јавна површина и опремљен је инфраструктуром. Вештак је напоменуо да му није познато у односу на кога је извршена фактичка експропријација ове парцеле. Према налазу и мишљењу судског вештака грађевинске струке тржишна вредност ове парцеле износи 3.956.834,88 динара што представља динарску противвредност износа од 33.520,00 евра обрачунатог по средњем курсу НБС важећем за валуту еуро на дан израде налаза и мишљења (07.08.2018. године).

Све битне чињенице за доношење одлуке о основаности тужбеног захтева првостепени суд је утврдио потпуно и поуздано изведеним доказима које је оценио правилном применом одредбе чл. 8 ЗПП. У жалби нису истицане нове чињенице нити нуђени и предлагани нови докази у смислу чл. 372 став 1 ЗПП па чињенично стање утврђено од стране првостепеног суда није доведено у сумњу.

Правилно је првостепени суд одлучио на основу чл. 199 ЗПП да дозволи преиначење тужбе из поднеска тужиоца од 22.01.2020. године којим је истакао виши захтев него првобитни, а којем захтеву се тужени није противио, налазећи да би то било корисно за коначно решење спорног односа међу странкама.

Правилна је и оцена истакнутог материјално-правног приговора застарелости потраживања дата од стране првостепеног суда имајући у виду да право на накнаду за експроприсану непокретност не застарева јер реституција није могућа, а ради се о праву на имовину, већ може застарити само потраживање које је утврђено по основу ове накнаде.

По оцени Апелационог суда на утврђено чињенично стање правилно је првостепени суд применио материјално право када је донео одлуку као у ставу трећем изреке побијане пресуде.

Одредбом члана 42 Закона о експропријацији прописано је да сенакнада за експроприсано пољопривредно земљиште и грађевинско земљиште одређује у новцу према тржишној цени таквог земљишта, ако законом није друкчије прописано, док процену тржишне цене врши орган надлежан за утврђивање пореза на пренос апсолутних права на непокретностима.

Ранији власници земљишта фактички изузетог из поседа без доношења решења о експропријацији имају право на накнаду за то земљиште од општине и корисника експропријације према правилима која важе за одређивање накнаде о експропријацији. Кроз институт фактичке експропријације штите се власници или корисници земљишта у односу на општину и друге државне органе који сами или преко трећих лица (крајњих корисника) организују изградњу јавних и

других добара на земљишту које није формално експроприсано. Изградњом улице са потребном комуналном инфраструктуром промењен је карактер земљишта преко кога улица пролази и више се не ради о приватном, већ јавном добру. Како је земљиште приведено одговарајућој намени, без претходног одузимања, тужиоцу ББ припада накнада према правилима која важе за експропријацију.

Како тржишна цена фактички одузетог земљишта износи 3.956.834,88 динара и утврђена је на дан вештачења 07.08.2018. године које је суд у целости прихватио, правилно је првостепени суд нашао да тужиоцу као сувласнику са уделом од 3915/4652 дела на име накнаде за фактички извршену експропријацију кат.парцеле ... КО .... припада износ од 3.329.386,22 динара са траженом законском затезном каматом која тече од дана извршности до исплате.

Како се кроз институт фактичке експропријације власници или корисници земљишта штите и у односу на општину и друге државне органе који сами или преко трећих лица (крајњих корисника) организују изградњу јавних и других добара на земљишту које није формално експроприсано, другачијем одлучивању не воде жалбени наводи да нису достављени докази да је тужени Град Београд извршио асфалтирање улице, односно финансирао градњу, да је ангажовао извођаче нити докази када су радови изведени.

Следи да је приликом одлучивања првостепени суд правилно оценио и истакнути приговор недостатка пасивне легитимације уз образложење да се предметна парцела у целости користи као јавна саобраћајница – ул. ... бр. ... и представља опште добро, а да Град Београд у смислу члана 8 став 2 тачка 1 Закона о главном граду на својој територији уређује и обезбеђује обављање послова који се односе на изградњу, реконструкцију, одржавање и управљање јавним и некатегорисаним путевима осим државних путева и ауто-путева којим управља ЈП основано од стране Републике Србије.

Како ранији власник земљишта не може трпети штетне последице због тога што није донето решење о изузимању земљишта из поседа, што би представљало основ за исплату накнаде, неосновани су и остали жалбени наводи.

На основу члана 401 тачка 2 ЗПП, потврђена је и одлука о трошковима поступка садржана у ставу четвртог изреке побијане пресуде донета правилном применом члана 150, 153, 154 и 163 ЗПП, према успеху у спору и вредности предмета спора. Висина трошкова правилно је одмерена према АТ и ТТ који су важили у време пресуђења, а на досуђене трошкове правилно је досуђена и законска затезна камата која тече почев од дана стицања услова за извршност до исплате сходно члану 277 и 324 Закона о облигационим односима.

С обзиром на изложено, одлучено је као у изреци, на основу члана 390
ЗПП.

**Председник већа-судија
Миланка Вукчевић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић